

Видатки місцевих бюджетів: оцінка виконання

Значущим аспектом діяльності органів місцевої влади є ефективне управління наявними бюджетними ресурсами та, відповідно, оптимальність їх структури. Здійснимо моніторинг видаткової частини місцевих бюджетів Чернівецької області за 2017-2019 рр. Оцінка показала, що протягом періоду аналізу спостерігається недовиконання по видатковій частині (табл. 1.).

Таблиця 1.

Виконання видаткової частини місцевих бюджетів Чернівецької області в 2017 - 2019 рр., тис. грн. [1]

Видатки	2017 р.			2018 р.			2019 р.		
	Уточ. план	Факт	% вик.	Уточ. план	Факт	% вик.	Уточ. план	Факт	% вик.
Загальний фонд	8816580,2	8671237,2	98,4	10129313,8	9821845,3	97,0	10081321,2	9544832,9	94,7
Спеціальний фонд	1981402,9	1519214,9	76,7	2193222,5	1615789,4	73,7	2230056,1	1960082,5	87,9
Всього	10797983,2	10190452,1	94,4	12322536,3	11437634,7	92,8	12311377,3	11504915,4	93,4

Зокрема, по видатках місцеві бюджети Чернівецької області за 2019 рік виконані на 93,4 %, при уточненому плані 12311377,3 тис. грн. фактично виконано 11504915,4 тис. грн., в тому числі: по видатках загального фонду місцеві бюджети області за 2019 рік виконані на 94,7 % до уточненого плану на рік, при уточненому плані 10081321,2 тис. грн. фактично освоєно 9544832,9 тис. грн. По спеціальному фонду - на 87,9 % до уточненого плану на рік, при уточненому плані 2230056,1 тис. грн. фактично освоєно 1960082,5 тис. грн.

Відзначимо, що протягом 2017-2019 років відбулося збільшення обсягів фінансування з місцевих бюджетів Чернівецької області по наступним

напрямам: обсяг видатків на державне управління за період оцінки зріс із 380059,8 тис. грн. у 2017 р. до 667001,3 тис. грн. у 2019 році. Абсолютне відхилення 75,5%; фінансування освіти з місцевих бюджетів Чернівецької області збільшилося (з 2993115,9 тис. грн. у 2017 р. до 4483010,3 тис. грн. в 2019 році. Зростання за весь період оцінки склало 49,8 %; обсяг видатків на охорону здоров'я з місцевих бюджетів області зріс на 7,1% (або на 121738,6 тис. грн.); фінансування фізичної культури і спорту з місцевих бюджетів області за вказаний період збільшилося на 59,5%; видатки місцевих бюджетів на житлово-комунальне господарство зросли на 4,4 % (або на 10838,0 тис. грн.); видатки на будівництво та регіональний розвиток з місцевих бюджетів зросли на 113,3 % ; видатки на транспорт і транспортну інфраструктуру за період оцінки зросли на 16,4% або на 78117,7 тис. грн.; видатки пов'язані з іншими програми та заходами, пов'язаними з економічною діяльністю збільшилися на 48,3% або на 53942,3 тис. грн.; видатки на охорону навколишнього природного середовища та ядерну безпеку зросли на 22921,4 тис. грн.

За 2017-2019 рр. відбулося зменшення обсягів фінансування з місцевих бюджетів Чернівецької області по наступним напрямкам: видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення зменшилися на 26,3%; фінансування культури і мистецтва зменшилося на 17,3 %; видатки на засоби масової інформації зменшилися на 6,5 %; фінансування сільського і лісового господарства, рибного господарства зменшилося на 83,8 %.

Питома вага видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення в загальній структурі видатків місцевих бюджетів Чернівецької області найбільша. У 2017 р. становила 34,5 %, а у 2018 р. - 31,0 % та в 2019 р. – 22,5%. За період оцінки бачимо зменшення питомої ваги цих видатків на 12 %. Доля видатків на освіту в загальній структурі видатків місцевих бюджетів становила: у 2017 р. - 29,4%, у 2018 р. - 33,5% та у 2019 р. - 39,0%. За період оцінки бачимо зростання питомої ваги цих видатків на 9,6%. Частка видатків на охорону здоров'я в загальній структурі видатків місцевих бюджетів області у 2017

становила - 16,8 %, у 2018 році – 15,9 %, а у 2019 році - 16,0%. Питома вага видатків на транспорт і транспортну інфраструктуру була наступною. Так, у 2017 році їх частка становила 4,7 %, у 2018 р. склала - 4,1% та у 2019 році становила – 4,8 %. Спостерігаємо збільшення частки цих видатків за аналізований період на 0,1 %.

Протягом періоду дослідження видаткова частина місцевих бюджетів Чернівецької області зазнала недовиконання по всім статтям, крім фінансування охорони здоров'я у 2019 р. (103% фінансування) та захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій теж у 2019 р. (101,5 % фінансування).

Наочно можна переглянути на рис. 1. виконання планових показників місцевих бюджетів Чернівецької області за видатками протягом 2017-2019 років.

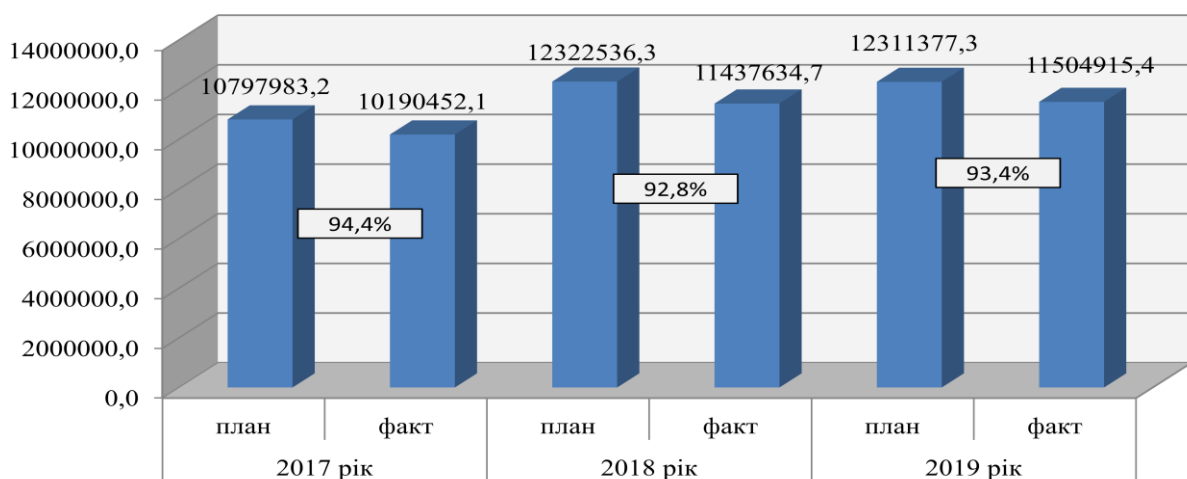

Рис. 1. Динаміка планових та фактичних видатків місцевих бюджетів Чернівецької області за 2017-2019 рр., тис. грн. [1]

Надмірна соціальна спрямованість видатків місцевих бюджетів практично унеможливорює здійснення інвестицій в економічний розвиток територій. В умовах тотального дефіциту бюджетних коштів на державному та місцевому рівнях поряд із здатністю органів управління акумулювати достатні обсяги фінансових ресурсів місцевих бюджетів на передній план виступає питання їх ефективного використання та одержання максимально можливого результату.

Необхідно підвищити контроль за використанням бюджетних коштів. Потрібно спрямовувати фінанси в сферу, яка дає приріст валового внутрішнього продукту. Перш за все це залучення інвестицій [2, с. 109].

Рівень бюджетних видатків на забезпечення виконання державою своїх функцій має відповідати якості надання державних послуг суспільству. Оптимізація бюджетних видатків з метою досягнення необхідних суспільно вагомих результатів потребує попереднього вирішення питань пріоретизації цілей соціально-економічного та бюджетного розвитку держави на середньо та довгострокову перспективу, що знаходить своє відображення у побудові системи прогнозних і планових (програмних) документів [3, с. 52].

Органам місцевого самоврядування потрібно шукати принципово нові джерела фінансування своїх повноважень. Зокрема, залучення позикових ресурсів.

Література:

1. Звітність фінансового управління Чернівецької обласної державної адміністрації за 2017 р., 2018 р., 2019 р.
2. Простебі Л. І. Прагматизм та соціально-економічне значення видатків місцевих бюджетів. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2017. Випуск 23. С. 106-110.
3. Самошкіна О. А. Бюджетні видатки як інструмент економічного зростання. Агросвіт. 2018. №21. С. 50-56.